

ה"ת 4664/12/22 - יוסף מתתיהו נגד פרקליטות מחוז תל אביב

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ה"ת 4664-12-22 מתתיהו נ' תחנת משטרה - גבעתיים

לפני כבוד השופטת ענת יהב
המבקש:

יוסף מתתיהו
עו"ד גיא שמר

נגד

המשיבה:

פרקליטות מחוז תל אביב
עו"ד איריס פמיליה פוגל

החלטה

בפניי בקשה המבקש מיום 1.12.22, שעניינה **החזרת תפוס**; שני טלפונים ניידים, שנתפסו מאת המבקש ביום 22.2.22, במהלך מעצרו ובמסגרת חקירתו בגין חשד לביצוע עבירת מין, זאת לפי סעיף 34 לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט-1969, (להלן: "**פסד"פ**").

לאחר שהבקשה הועברה לעיון ותגובת המדינה, הוגשה ביום 20.12.22 תגובת היחידה החוקרת, שכרכה בתוכה, הן סירוב להשבת התפוסים, מן הטעם ש"**אלה דרושים לצורך המשך חקירה**", והן בקשה להארכת החזקת התפוס לפי סעיף 35 לפסד"פ, אשר מבוססת על פי ההלכה הפסוקה, לטעמה (אליה הפנתה בתגובתה) שקבעה, שקיימת סמכות לבית המשפט להיעתר למתן האורכה המבוקשת, מעבר ל-180 הימים שניתנו על ידי החוק, ועל אף שלא התבקשה בקשה מעין זו במהלך הימים שנקצבו על פי החוק.

בדיון שנקבע במעמד הצדדים ביום 29.12.22:

ההגנה שבה וחזרה על טיעוניה בכתב, סקרה את הפסיקה מטעם המשיבה והדגישה, שיש בה דווקא לחזק את בקשתה להשבת התפוסים, שכן, לו חשבה המדינה, שמדובר בתפוסים בעלי חשיבות וערך ניכר לניהול התיק והחקירה, או שמדובר בתפוס אשר מיועד להוות כראייה בהליך הפלילי, הרי שאז הייתה מזדרזת ומבקשת בקשה להארכת תוקף תפיסת התפוס, מה שלא מצאה לעשות כך, אלא רק לאחר הגשת הבקשה מאת המבקש. ההגנה אף מצאה לחדד, כי על פי ההלכות הפסוקות, אף הבקשה להארכת תוקף התפוסים לא נעשה כראוי, שכן יש קודם לבקש אורכה לעצם הגשת הבקשה ורק לאחר מתן אישור של בית המשפט, תוכל זו את הבקשה, מה שלא נעשה במקרה זה ומכאן שיש מחיר ונפקות לחוסר המעש והתרשלות המדינה, והוא השבת התפוס לידי בעליו.

לחיזוק עמדתה, הפנתה לה"ת 60683-10-21 **גבאי נ' משטרת חדרה** ולבש"פ 5974/21 **אורן קובי נ' מדינת ישראל**, ואף טענה שהפסיקה אליה הפנתה המשיבה מוכיחה את עמדת ההגנה ומחזקת אותה, כך שבסופו של יום יש להשיב את התפוס לידי המבקש.

לסיום דבריו אף הדגיש, שככל שהטלפונים הניידים מוחזקים כראייה לצורך הגשתה בהליך הפלילי, אם יוגש כתב אישום, אזי כבר נותן הסכמתו, שלא יטען ל"כלל הראיה הטובה ביותר" ובנוסף, ככל שקיימים בתוכן הניידים, סרטונים שיש קושי בהשבתם, ניתן להורות על מחיקתם, קודם השבת התפוס לידי המבקש.

המשיבה בתחילת, דבריה הסכימה, כי נפל פגם בהתנהלותה בנוגע לתפוס, לאור היעדר הגשת בקשה למתן אורכה להחזקת התפוס בתוך תקופת הזמן שקצב המחוקק, אולם, כך ציינה, לא אחת בקשות מעין אלו מוגשות במועד מאוחר ועניין זה לבדו אינו סותם את הגולל על הבקשה, ועל בית המשפט לבחון את הראיות בתיק, העבירות הנחקרות, התקדמות החקירה ומעמד התפוס בתיק. במקרה זה, מדובר בתפוס שהוא בבחינת ראיה שתוגש לצורך הוכחת החשדות, ככל שיוגש כתב אישום.

לעניין מעמדו של התיק, הרחיבה המשיבה, שהמבקש וב"כ טועים לחשוב, שהחקירה דורכת במקום, אלא, שמדובר בחקירה שהושבה ליחידה החוקרת לצורך השלמת החקירה ועל כן על פני השטח. לגוף החשד, מדובר במתלוננת כבת 19 בעלת לקות ומורכבות התנהגותית, חרדתית ברמה גבוהה, מסוגרת בביתה שעות רבות. המבקש - שמכיר את האם ואת המתלוננת בנסיבות היותו בעל תפקיד בעמותה ואשר עוזר במתן עזרה בהקשר למתלוננת בנוגע למיצוי זכויות של נכים בעלי לקויות מול חברת הביטוח - קנה את בטחונו של האם ואף של המתלוננת, והאם אישרה כי יוכל להוציא את בתה לאירוע משפחתי שערך, ובדיעבד הסתבר כאירוע הכולל 5 חברים בני גילו של המבקש, שהיו בדירה ביחד עמה והתנהלות שם, כך לטענת המשיבה, מבססת את העבירות המיוחסות לו וחלקה אף מתועדת באמצעות הטלפונים הניידים שנתפסו.

לעניין ההשלמה שהתבקשה, מורכבותה והערכת הזמן שבביצועה, הגישה המשיבה מסמך המפרט זאת (**עי/1**), מכך אף ביקשה ללמוד לגבי התפתחות והתקדמות החקירה. כמו כן הגישה סיכום של הראיות בתיק עד כאן (**עי/2**). מכל האמור ביקשה להאריך את החזקת התפוסים למשך 180 ימים. לשאלת בית המשפט הבהירה, כי חומרי החקירה הרלוונטיים לחקירה הורדו מן הטלפונים ומצויים בחזקת המדינה.

דין והכרעה:

המסגרת הנורמטיבית:

סעיף 32 לפסד"פ, שכותרתו "סמכות לתפוס חפצים" מתיר:

(א) **רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור עביר, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה.**

סעיף 34 לפסד"פ, שכותרתו "מסירת התפוס לפי צו", קובע:

"על פי בקשת שוטר... או על פי בקשת אדם התובע זכות בחפץ, רשאי בית משפט השלום לצוות כי החפץ יימסר לתובע הזכות או לאדם פלוני, או שינהגו בו אחרת, כפי שיורה בית המשפט - הכל התנאים שייקבעו בצו".

סעיף 35 לפסד"פ, שכותרתו "החזרת התפוס על ידי המשטרה", קובע:

"אם תוך ששה חודשים מיום תפיסת החפץ על ידי המשטרה, או מיום שהגיע לידיה, לא הוגש המשפט אשר בו צריך החפץ לשמש ראיה ולא ניתן צו על אותו חפץ לפי סעיף 34, תחזיר המשטרה את החפץ לאדם אשר מידינו נלקח; אך רשאי בית משפט שלום, על פי בקשת שוטר מוסמך או אדם מעוניין, להאריך את התקופה בתנאים שיקבע".

מוצגים שנתפסו בהתאם לסעיף 32 לפסד"פ (מקור הסמכות לתפיסה) ולצורך המטרות המפורטות שם; הצגת החפץ התפוס כראיה במשפט, מניעת עבירות בעתיד וחילוט התפוס- כאקט עונשי, יכולים להיות מוחזקים ביד המשטרה למשך **ששה חודשים**, על אף שבידוע שתפיסת מוצגים, הינו אמצעי הכרחי, אם כי קיצוני, לצורך חקירה וביסוס תשתית ראייתית בחשדות אשר מיוחסות לחשוד, וייתכן אף שהמדינה תביע רצונה להגיש בקשה לחלט אותם תפוסים בסיפופו של הליך, אולם אין ספק שאקט כזה, בטרם הוכרע דינו של מאן דהוא, בוודאי אם עדיין לא הוגש כתב אישום, שוללת ממנו זכות יסודית ובסיסית להחזיק בקניינו, להשתמש בו ולהינות ממנו, כך על פי חוק יסוד כבוד האדם וחירותו וכך קבעה הפסיקה בעקבותיו (ראה למשל בג"צ 1143/05 **קו לעובד נ' משרד הפנים** שם נקבע כי, במרכזו של חוק זה **"עומד האדם"** ובכלל כך **קניינו**).

ועדיין באיזונים בין הצורך לרדת לחקר האמת, אינטרס הציבור למנוע ביצוע עבירות ולברר את האירוע לאשורו לבין זכות הפרט על קניינו, גובר זה הראשון, דהיינו, החוק מאפשר לבצע תפיסת קניין ופגיעה שתהא מידתית וראויה בזכות הקניין, אם כי בכל שלב תוכל המשטרה או בית משפט לבחון נחיצות התפיסה (על פי בקשת 'אדם התובע זכות').

סעיף 35 לפסד"פ, מורה כי בחלוף תקופת הזמן שנקצבה על ידי המחוקק, נקודת האיזון משתנה ועל פניו יש להשיב את התפוס למי שממנו נתפס, אלא אם תהיה בקשה בפני בית המשפט שייתן דעתו עליה ולנימוקה. עניין זה נדון בבש"פ 6686/99 **עובדיה נ' מדינת ישראל**, אשר דן במתח ובאיזונים בין האינטרסים הציבוריים המצדיקים המשכת החזקת התפוסים לבין האינטרסים הפרטיים והאישיים של הפרט:

"תפיסת חפצים והחזקתם בידי המשטרה וכן חילוטם על ידי בית המשפט נבחנים לאור תכליתן של הוראות הדין הרלוונטי, לאור הזכויות המהותיות ולאור האינטרסים השונים המשמשים בזירה. כל זאת במסגרת העקרונות הכלליים של השיטה. בכל מקרה יש לערוך איזון ראוי בין ההגנה על הזכות הקניינית של הפרט לבין האינטרס הציבורי שבמניעת ביצוע עבירות בעזרת חפצים המאפשרים את ביצועם".

עוד ולעניין ההבחנה בין תפיסת החפץ כאקט ראשוני לבין ההצדקה בהמשך תפיסתו ככל שהזמן חולף, שאז מדובר במתן אישור להמשך פגיעה בזכות יסוד - קניינית ברכוש הפרט, על ההחלטה בדבר המשך תפיסתו, תעשה כאמצעי אחרון ומשלא נמצא שיש אמצעים חלופיים להבטחת התכלית שבבקשת התפיסה. כך, ראה ההבחנה שעמד עליה כב' הש' חשין ברע"פ 1792/99 **גאלי נ' מדינת ישראל**:

"המשך החזקת החפץ שנתפס בידי המשטרה יש בו כדי לפגוע בזכות הקניין של הבעלים - מעבר לפגיעה שהייתה בעצם התפיסה - ומכאן עשויה שתילמד חובה המוטלת על המשטרה - ועל בית המשפט בשיבתו לביקורת על מעשי המשטרה - לבדוק ולמצוא לא אך אם תפיסת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס נעשתה לתכלית ראויה אלא גם אם המשך החזקת הנכס בידי המשטרה אינו פוגע בבעלים במידה העולה על הנדרש".

על פי אותו איזון חוקתי שעל בית המשפט לבצע, דהיינו, בין הגנה על זכויות קנייניות לבין אינטרס הציבור, יש לבחון תחילה את תכליות התפיסה, אשר הם בבחינת מקור סמכות התפיסה והמשך ההחזקה בהם ובכלל כך איזון ראוי בהשגת תכליות החוק תוך פגיעה מינימאלית במבקש ובשקילת נתונים נוספים כגן; השלב בו נמצאת החקירה, אפשרות הבשלתה לכדי כתב אישום, מהי אותה תקופת זמן נדרשת, מהו הסיכוי להגשת כתב אישום ובהמשך סיכוי לבקשת חילוט החפץ בסופו של הליך, אם יורשע המבקש. עוד יש לבחון את מידת הנחיצות בהחזקת החפץ התפוס לצורך הצגתו כראייה והחשש לביצוע המשך עבירות באם יושב (ראה בש"פ 342/06 **חב' לרגו עבודות עפר בע"מ נ' מדינת ישראל**).

לענייננו, אין ספק שהחקירה עדיין מתנהלת, אם כי רוב הפעולות הסתיימו (**עי/2**), למעט פעולה אחת חשובה שיכולה להכריע את גורל התיק (**עי/1**), כמו כן, ניתן לומר ועל פי דברי המשיבה, שבתוכן התפוסים, דהיינו בטלפונים הניידים שנתפסו נמצאו ראיות שיש בהם כדי לבסס את התלונה של המתלוננת ברמה מסוימת וברבדים שונים, ועדיין לא ניתן להתעלם מכך שהתפוסים היו בידי המדינה תקופה של כ- 10 חודשים וזו לא מצאה להגיש בקשה להמשך תפיסתם, אלא רק לאחר שהמבקש פנה לבית המשפט בבקשת עזרה בנוגע לכך וברצונו להמשיך להחזיק בקניינו, לעשות בהם שימוש ולהינות מהם.

עוד אומר, שבחנתי את מהות ואופי ההשלמה המבוקשת ומצאתי, שיש קושי להעריך את משך הזמן שתושלם, אם כי על פי בקשת המשיבה להארכת תפוסים למשך חצי שנה נוספת, הרי שמדובר בעוד תקופה נוספת שאינה מבוטלת.

לגבי התפוס, הובהר במהלך הדיון על ידי המשיבה באופן שאינו משתמע לשתי פנים, כי כלל חומרי החקירה היו יכולים להיות מופקים מהתפוסים, הנדרשים ואשר צפויים להוות את הבסיס הראייתי בתיק, אם יוגש כתב אישום, כבר מצוי ביד המדינה והמשך תפיסת החפץ נחוץ בעיקר לצורך הצגתו ככזה לבית המשפט. על כן בהיעדר החלטה בנוגע להגשת כתב אישום, יש חשש שאותן ראיות תיפגמנה או אפילו תעלמנה, שאז יקשה על המאשימה להוכיח את טענותיה. אלא שנוכח הצהרת ב"כ המבקש, כי לא תיטען טענה בדבר נכונות הראיות שהופקו מאת הטלפונים הניידים שנתפסו, כך שהמדינה לא תהיה צריכה להמשיך ולהחזיק את 'הראיה הטובה ביותר', אזי עוצמת ההנמקה להמשך החזקת התפוס נחלשת עד למאוד. כאן עוד יש להדגיש כי התפוס, על פי טיבו, איננו אסור בהחזקה, על אף שניתן לבצע בו עבירות (כפי שנטען כאן).

לכל אלו יש להדגיש ולהוסיף, שהמדינה - המשיבה לא עשתה כל פעולה על מנת להמשיך להחזיק את התפוס ומצאה להגיש בקשה רק כתגובה לבקשת המבקש ויתכן שאף לא הייתה עושה כך, לולא הוגשה זאת האחרונה ומחדל זה נזקף לחובתה (ראה בש"פ 5974/21 **אורן קובי נ' מדינת ישראל**, בג"צ 2393/91 **פרידנברג נ' שופטת השלום בתל אביב**, בש"פ 998/05 **פפיסמדוב נ' מדינת ישראל** וכן על פי הילכת **עובדיה** שאוזכרה לעיל).

החלטה בדבר המשך החזקת תפוס, מקום שבו יש על פי התנהגות המשטרה משום הצהרה כי אינה זקוקה לו עוד, הרי שיש לנמק את הבקשה שהוגשה באיחור בעילות כבדות משקל, מה שלטעמי לא הועלו במסגרת הדיון בעניינו. ולעניין מכשירי טלפון ניידים אף אפנה לדברי כב' הש' סולברג **בבש"פ אורן קובי** לעיל:

"תפיסת חפצים אינה פעולה של מה בכך - קל וחומר מקום שבו מדובר בתפיסת מכשירי טלפון ניידים, אשר מדור לדור הולכים ומשתכללים, ומכילים מידע אישי רב על האדם, על זהותו, על מחשבותיו, הגיגיו ורעיונותיו; עולם ומלואו בכף יד אחת... כפועל יוצא, נוכח עוצמת הפגיעה הגלומה בה, תפיסת מכשירי טלפון ניידים לא תעשה אלא במידה ובמשורה, כאשר נמצא כי קיים צורך ממשי בכך, ולאחר מחשבה קפדנית".

במקרה זה, לא ראיתי שקיים צורך ממשי בהמשך החזקת התפוסים, לאור הצהרת ההגנה, ואף לא מצאתי שקיימת פגיעה בטיב הראיות, ככל שיוגש כתב אישום, מאידך לא מדובר בבקשה המתוחמת בזמן מוגדר ובחלוף כ- 4 חודשים מעת שנסתיימה התקופה שקצב החוק. **מצאתי שיש להשיב למבקש את שני הטלפונים שנתפסו ומפורטים בבקשה, זאת לאחר שראיה המצויה במכשיר והיא בבחינת סרטון אסור, או כל ראיה אחרת שיש חשש לביצוע עבירה - יימחקו ממנו על ידי חוקר ובנוכחות הסנגור.**

בשולי הדברים ולאור תוצאת החלטתי, אומר שלא מצאתי להתייחס לטענת ההגנה בדבר הצורך להגיש תחילה בקשה למתן אורכה להגשת הבקשה ורק בשלב מאוחר יותר את הבקשה. אולם אומר שלטעמי יש קושי להפריד בין השניים, שכן הבקשה למתן אורכה צריכה ביסוס ונימוק, שהם הנימוקים להמשך תפיסת התפוס.

בסופו של דבר מצאתי להורות על השבת התפוסים ובתנאי כפי שפרטתי לעיל.

מורה על **עיכוב החלטתי עד ליום 10.1.23**, על מנת שהמשיבה תשקול האם ברצונה להשיג על החלטתי זו.

המסמכים שהוגשו בדיון על ידי המשיבה (עי/1, עי/2 והפסיקה), יושבו לידיה.

המזכירות תעביר העתק החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, י"א טבת תשפ"ג, 04 ינואר 2023, בהעדר
הצדדים.